

РЕШЕНИЕ

№ 205

гр. М., 03.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – М. в публично заседание на двадесет и първи септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Таня Живкова

при участието на секретаря Мадлена Н. Митова
като разгледа докладваното от Таня Живкова Гражданско дело №
20231600100147 по описа за 2023 година

Предявен е иск от В. Н. С. с ЕГН *****, действащ чрез назначения му настойник Л. В. Н. с ЕГН ***** против ЗД „Е.“ АД с ЕИК ***, с правно основание чл.432 КЗ във вр. чл.45 ЗЗД за сумата от 120000,00 лв., предявен като частичен иск от 150000,00 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, ведно със законната лихва, считано от деня на уведомяване на застрахователя за събитието - 08.09.2022 г. до окончателното изплащане на сумата.

В исковата молба се твърди, че на 09.08.2022 г. около 22:40 часа на път РП III-102, км 64+000 между разклона за село Г.Г. и разклона за село Ч. е настъпило ПТП, при което л.а. „XXX“ с рег. № ***, управляван от водача П. Д. П. е нарушил правилата за движение по пътищата, като е блъснал пешеходеца В. Н. С.. Сочи се, че в резултат на настъпилото ПТП са причинени телесни увреждания на пострадалия, а именно: Травматичен хемоторакс, без открита рана в гръдната кухина; Контузио капитис; Комоцио церебри; Контузио торацис; Фрактура кости I-XI дек; Гръден капак; Хемоторакс дек; Фрактура фибуле ет тибиа дек; Трималеоларна фрактура, както и множество натъртвания, насинявания и охлузвания.

Като причина за настъпилото произшествие ищецът сочи допуснатите от водача на лек автомобил „XXX“ П. Д. П. нарушения на правилата за движение по пътищата, който се е движил с несъобразена с пътните условия скорост. Посочва, че по случая е образувано ДП ЗМ841/2022г. по описа на РУ-М., пр.пр. №2539/2020г. по описа на РП-М., което към момента не е приключило с окончателен акт.

Твърди се, че болките от получените при инцидента травми били особено интензивни и причини сериозни страдания на ищеца, като довели до сериозен дискомфорт,

невъзможност и затруднения за нормално посрещане на битовите нужди. Посочва, че възстановяването му от инцидента продължава и към настоящия момент. Ищецът поддържа, че вследствие инцидента са настъпили и редица промени в ежедневието - затруднено и невъзможно самостоятелно обслужване и липса на контакти.

С оглед обстоятелството, че към момента на настъпването на ПТП управлявания от виновния водач автомобил е бил застрахован в ответното дружество, ищецът твърди, че е претендирал от ответника обезщетение за претърпените неимуществени вреди, като ответното дружество е отказало да плати обезщетение. Предвид изложеното моли съда да осъди ответното дружество да заплати исковата сума, ведно със законната лихва, считано от 08.09.2022 г. и направените в производството разноски.

В срока по чл.131 от ГПК е постъпил писмен отговор от ответника ЗД „Е.“ АД, чрез юрк. С. М., с който се оспорва претенцията по основание и размер. Излагат се доводи за неоснователност на исковата претенция, като се твърди, че водачът П. П. не е извършил никакви нарушения на ЗДвП, а ПТП е настъпило единствено поради поведението на пострадалия. Също така се прави и възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия. Поддържа се, че размерът на претендираната сума е прекомерно завишен с оглед вида на нараняването и настъпилите неимуществени вреди.

В съдебно заседание ищецът, чрез своя процесуален представител, поддържа исковата молба, като твърди, че искът следва да уважи като основателен. Ответникът моли съда да постанови решение, с което да отхвърли иска като неоснователен, а евентуално при уважаването му да приеме, че налице съпричиняване на вредоносния резултат от страна на ищеца, както и да присъди сторените в производството разноски.

По делото са събрани писмени и гласни доказателства и е назначена и изслушана комбинирана съдебно-медицинска и автотехническа експертиза.

При така изложеното, след като обсъди доказателствата по делото, съдът приема за установено от **фактическа страна** следното:

О т комбинирана съдебно-медицинска и автотехническа експертиза се установява следния механизъм на ПТП:

На 09.08.2022 година, около 22.40 часа в тъмната част на денонощието, в дясната лента на платното за движение на път III-102 между разклона за с. Г.Г. и разклона за с. Ч. се е движил лекият автомобил „XXX” с рег.№ ***, управляван от П. Д. П. със скорост на движение около 80 км/ч и с посока на движение към гр. Б.. По същия път и посока в дясната лента на платното за движение на път III-102 близо до десния банкет, на около 1,2 метра от десния край на платното за движение, се е движил пешеходецът В. Н. С..

В определен момент лекият автомобил „XXX”, след като се разминал с насрещно движещ се автомобил с включени къси светлини на фаровете е осветил и възприел като опасност за движението пешеходеца, когато се намирал на около 50 метра от него. Поради движение с несъобразена скорост, въпреки че се опитал да го заобиколи от ляво, при достигане на мястото на удара блъснал с предната дясна ъглова част тялото на пешеходеца В. Н. С.. Експертизата установява, че ударът настъпил в дясната лента на платното за движение по посока на лекия автомобил, а непосредствено преди удара пешеходецът се обърнал надясно и назад към идващия автомобил. След удара, под действието на инерционните сили, пешеходецът преминал през десния преден калник и дясното странично

огледало за задно виждане, след което паднал и се установил в тревната част извън платното за движение. След удара водачът на лекия автомобил „XXX” продължил движението си напред, след което се установил на отбивка в ляво на платното за движение по посоката му на движение.

Експертизата установява, че причини за настъпването на ПТП са несъобразената с пътната обстановка скорост от страна на водача на лекия автомобил „XXX”, при което е блъснал движещия се пред него пешеходец В. С., както и неправилното движение по платното за движение от страна пешеходеца, с което и двамата са се поставили в невъзможност да предотвратят ПТП. Дължината на опасната зона за спиране на лекия автомобил при скорост от 80 км/ч в условията на произшествието е била около 69 метра. Установява се още, че водачът на лекия автомобил е могъл да предприеме своевременно аварийно спиране и да избегне ПТП, ако се е движел със съобразена с условията скорост, а именно: 64 км/ч.

Установява се, че вследствие процесното ПТП В. С. е получил множествена травма изразяваща се в:

- Травма в областта на главата със сътресение на мозъка;
- Травма в областта на гръдния кош със счупване на дясната лопатка, многофрагментно счупване на от I-во до XI-то ребра в дясна гръдна половина (с оформяне на гръден капак), с излив на кръв в дясна гръдна кухина (хемоторакс декс.) и с ателектаза (контузия) на десният бял дроб и с развитие на остра дихателна недостатъчност (ОДН);
- Травма в областта на таза със счупване в областта на крилото на хълбочната (илиачна) кост в дясно;
- Травма в областта на десният долен крайник с многофрагментно счупване на костите на подбедрицата в долния ѝ край - трималеоларна фрактура.

Съгласно експертизата, гореизброените наранявания като характер и локализация отговарят да са получени в условията на станалото ПТП – след блъскането на ищеца като пешеходец от движещ се автомобил, като ударът от автомобила е станал в дясната странично-задна част на тялото на пострадалия – задния долен крайник, таза в дясно и гръдния кош в дясно.

Оздравителният период на посочените травми е протекъл без настъпили усложнения и е както следва:

- За травмата в областта на главата - около 20 - 25 дни;
- За травмата в областта на гръдния кош - не по-малко от половин година;
- За травмата в областта на таза и на долния крайник - не по-малко от три - четири месеца.

Вещото лице посочва, че към момента на изготвяне на експертизата пострадалият не се е явил за извършване на допълнителен личен преглед, поради което не може да се отговори на въпроса имало ли е настъпили усложнения и какви са остатъчните явления от получените травми. Освен това вещото лице в съдебно заседание пояснява, че пълно възстановяване от травмите трудно би могло да се осъществи. Според вещото лице физическите сили на пострадалия са силно редуцирани и няма как да се възстановят.

От показанията на св. К.Л. се установява, че след като разбрал за инцидента от неговата сестра, отишъл в болницата, където лично възприел състоянието на пострадалия С.. Свидетелят твърди, че С. бил като мъртъв, имал 11 счупени ребра, счупен десен крак и счупена дясна лопатка. Състоянието му било много лошо, оплаквал се постоянно от болки в гърдите и кръста. Престоя на С. в болницата продължил 10 дни, след което е изписан за лечение в домашни условия. Свидетелят Л., заедно с неговите братя и сестри живеели заедно с пострадалия С. и му помагали, тъй като не могъл да се обслужва сам в продължение на 3 месеца. Не могъл да става от леглото, да се храни сам, да се преоблича,

нито да се къпе. Изпитвал болки в гърдите и имал затруднения при дишане. След третия месец започнал да се движи с помощта на патерици, но винаги се налагало да има придружител с него. Преди инцидента бил здрав и работел физическа работа, а към настоящия инцидент С. не можел да прави нищо, като освен физически, станал и психически по-зле.

От показанията на св. П. П. се установява, че същият, прибирайки се от гр.С. с автомобила си, се движел с около 70-80 км/ч и карал на дълги светлини. Към 10.30 часа се разминал с кола и бил принуден да превключи на къси светлини. След разминаването с колата видял човек в дясно на пътя. Опитал да свие наляво, но го ударил странично с калника. Свидетелят Д. овладял колата и отбил, след което се обадил на тел. 112, за да повика линейка.

От показанията на св. П. Леко се установява, че пострадалият С. още преди настъпването на ПТП е имал психични проблеми, поради което е освидетелстван.

От приложеното уведомително писмо с изх.№ 7859/7/08.12.2022 г. се установява, че на 09.08.2022 г. В. С. е поискал от ответното дружество изплащане на обезщетение за нанесените му неимуществени вреди. В отговор на неговото искане ответното дружество е отказало изплащане на обезщетение, тъй като не са представени поисканите от дружеството документи, установяващи основанието и размера на претенцията.

От приложеното гр.д. № 426/2022 г. по описа на МОС се установява, че с Решение № 37/26.01.2023 г. В. Н. С. е поставен под пълно запрещение. Съгласно Удостоверение с изх. № 258/24.03.2023 г. за настойник му е определена Л. В. Н.а.

При така изложената фактическа обстановка съдът достигна до следните **правни изводи**:

Предмет на разглеждане в настоящото производство е иск с правно основание чл.432 във вр. чл.45 ЗЗД.

За да бъде уважен искът по чл.432 от КЗ е необходимо да се установи кумулативното наличие на предвидените пет законови предпоставки за наличие на отговорност, а именно: извършено деяние, противоправност на същото, настъпили вреди, причинна връзка между противоправното деяние и вредоносния резултат и вина. Следва да е налице и валидно застрахователно правоотношение между ответника-застраховател и делинквента по договор за застраховка „Гражданска отговорност“.

От приетата фактическа обстановка се установява, че процесното ПТП е причинено от противоправното поведение на водача – св. П. П., който управлявал лек автомобил „XXX“ с рег. № *** и се движел с 80 км/ч - несъобразената с пътната обстановка скорост. Съгласно експертизата несъобразената скорост на лекия автомобил и неправилното движение по платното за движение от страна пешеходеца са причините довели до настъпването на ПТП. От това следва, че св. П. е нарушил разпоредбата на чл.20, ал.2 ЗДвП, съгласно която водачите на пътни превозни средства са длъжни при избиране скоростта на движението да се съобразяват с атмосферните условия, с релефа на местността, със състоянието на пътя и на превозното средство, с превозвания товар, с характера и интензивността на движението, с конкретните условия на видимост, за да бъдат в състояние да спрат пред всяко предвидимо препятствие. Водачите са длъжни да намалят скоростта и в случай на необходимост да спрат, когато възникне опасност за движението. Безспорен е фактът, че лекият автомобил се е движел през тъмната част на денонощието, като това

неминуемо е следвало да бъде съобразено от св. П. при избиране на подходящата скорост на движение. Именно в тази връзка експертизата установява, че П. е могъл да предотврати настъпването на ПТП, ако се е движел с 64 км/ч – съобразена с условията скорост. Така установеното води до извода, че деянието на водача на лекия автомобил е противоправно.

От експертизата се установяват и настъпилите от процесното ПТП вреди, които са причинени на ищеца, а именно: травма в областта на главата със сътресение на мозъка; травма в областта на гръдния кош със счупване на дясната лопатка, многофрагментно счупване на от 1-во до XI-то ребра в дясна гръдна половина (с оформяне на гръден капак), с излив на кръв в дясна гръдна кухина (хемоторакс декс.) и с ателектаза (контузия) на десният бял дроб и с развитие на остра дихателна недостатъчност (ОДН); травма в областта на таза със счупване в областта на крилото на хълбочната (илиачнага) кост в дясно и травма в областта на десният долен крайник с многофрагментно счупване на костите на подбедрицата в долният и край - трималеоларна фрактура. Съгласно заключението на вещото лице изброените увреждания като характер и локализация напълно отговарят да са получени в условията на станалото ПТП, от което следва, че е налице и причинна връзка между противоправното деяние на водача П. и настъпилите увреждания на ищеца. Посочените увреждания напълно отговарят на описаните такива в исковата молба. Тук е мястото да се отбележи, че съдът кредитира комбинираната съдебно-медицинска и автотехническа експертиза като обективна и компетентно изготвена. От приетото се установява също, че П. е извършил деянието виновно, като по делото няма доказателства, оборващи презумпцията за вина по чл.45, ал.2 от ЗЗД.

С доклада по делото съдът обяви за безспорен фактът, че л.а. „XXX“ с рег. № *** към датата на ПТП е разполагал с валидна застраховка „Гражданска отговорност“ сключена с ответника. Ищецът е предявил пред ответника-застраховател претенция за изплащане на обезщетение за претършените неимуществени вреди вследствие на процесното ПТП, като в отговор дружеството е отказало да изплати поисканото обезщетение. От гореизложеното следва да се приеме, че е осъществен фактическия състав на чл.432 КЗ във вр. чл.45 ЗЗД, съответно в случая е възникнало задължение за ответника да обезщети ищеца за претърпените от него вреди.

С оглед комплексния характер на причинените на ищеца увреждания, съдът намира, че обезщетението за неимуществени вреди следва да се определи в общ размер, който да обхваща и отчита вида и характера на настъпилите вреди. За определяне размера на обезщетението съдът съобрази разпоредбата на чл.52 от ЗЗД. Неимуществените вреди нямат парична оценка, поради което обезщетението за тях се определя по вътрешно убеждение от съда. Обезщетението следва да е съразмерно с вредите и да отговаря както на конкретните данни по делото, така и на обществените представи за справедливост.

При определяне на справедливо обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от лице в резултат на причинени му от деликт телесни увреждания, следва да се вземат предвид: характерът и тежестта на уврежданията, интензитетът и продължителността на претърпените физически и емоционални болки и страдания, психическите и физически последици за пострадалия, степента на възстановяване и икономическото състояние в

страната към момента на увреждането.

Съгласно експертизата оздравителния период за причинената травма в областта на главата на ищеца е продължил около 20 - 25 дни, за травмата в областта на гръдния кош - не по-малко от половин година, а за травмата в областта на таза и на долният крайник - не по-малко от три - четири месеца. От показанията на св. К.Л., които съдът кредитира като преки и последователни, се установи, че вследствие процесното ПТП ищецът е имал силни болки в гърдите и кръста. След като е изписан от болница обективно е било нужно да бъде подпомаган от близките си в извършването на ежедневните си нужди. Според св. Л. ищецът не е могъл да се обслужва сам в продължение на три месеца, като чак след третия месец е започнал да се движи и то с помощта на патерици. Тези показания в пълна степен кореспондират с приетата по делото експертиза, поради което съдът ги кредитира. От показанията на Л. се установява още, че преди инцидента ищецът е бил здрав и работел физическа работа, а след настъпването на ПТП е неспособен да работи. По време на оздравителния процес е изпитвал болки в гърдите и имал затруднения при дишане. Всичко това неминуемо се отразило както на физическото здраве на ищеца, така и на психиката му. Съдът отчита също факта, че в случая е налице дълъг период за възстановяване на ищеца (над шест месеца), през който е изпитвал дискомфорт, както и че не е възможно същият да се възстанови напълно от претърпените увреждания. Следва да се отбележи също, че вследствие на ПТП ищецът е станал неработоспособен, тъй като физическите му сили значително са намалели. Това от своя страна неминуемо ще е пречка в бъдеще да осъществява физическа работа, която преди инцидента безпроблемно е извършвал.

Съдът, вземайки предвид множеството увреждания, дългия период на възстановяване, невъзможността за пълно възстановяване от претърпените увреждания, продължителността на преживените от ищеца болки и страдания, неудобства, както и съществуващата в страната икономическа конюнктура към момента на увреждането, приема, че справедливо обезщетение за претърпените от ищеца неимуществени вреди е сумата от 100 000,00 лева.

На следващо място, МОС намира за основателни релевираните от ответника възражения за съпричиняване на вредоносния резултат от ищеца. С разпоредбата на чл.51, ал.2 от ЗЗД е предвидена възможност за намаляване на дължимото обезщетение за вредите, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, когато пострадалият е допринесъл за увреждането, като приложението на това правило е обусловено от наличието на причинна връзка между поведението на пострадалия, с което той обективно е създал предпоставки и/или възможност за настъпване на увреждането, т.е. когато е налице причинна връзка между негови действия или бездействия и вредоносния резултат. В случая от фактическа страна се установи, че ищецът С. се движел в същата пътна лента и в същата посока с тази на лекия автомобил. Ищецът се движел на около 1,2 метра от десния край на платното за движение. В тази връзка експертизата установи, че принос за настъпване на ПТП има и неправилното движение на С. по платното за движение. От правна страна съдът намира, че ищецът е нарушил разпоредбата на чл.108 ЗДвП, съгласно която пешеходците са длъжни да се движат по тротоара или банкета на пътното платно, а когато няма тротоар или банкет или е невъзможно те да бъдат използвани, пешеходците следва да се движат по платното за движение, противоположно на посоката на движението на пътните превозни средства, по възможност най-близо до лявата му граница. От т.2.1 от експертизата се

установява, че в случая от двете страни на платното за движение има затревени банкети. Следователно банкетите не са могли да се използват, а ищецът е следвало да се движи противоположно на посоката на движението на пътните превозни средства. Освен, че не е спазил посочената разпоредба, същият се е движел на 1,2 метра от десния край на платното за движение, което от своя страна е и нарушение на цитираната норма досежно задължението му да се движи възможно най-близо до лявата му граница. По този начин ищецът фактически е създал предпоставки за настъпване на ПТП.

С оглед гореизложеното, съдът намира, че е налице основание за намаляване на определеното обезщетение по реда на чл.51, ал.2 от ЗЗД, като следва да се определи степен на съпричиняване от 50% (петдесет процента). Предвид, че поведението на ищеца се квалифицира като съпричиняващо във вредоносния резултат, размерът на дължимото обезщетение за неимуществени вреди, определено от съда по реда на чл.52 от ЗЗД, следва да бъде редуцирано, респ. на ищеца следва да се присъди неговия непълнен размер – 50 000,00 лв., като за разликата до претендирания размер от 120 000,00 лв. искът следва да бъде отхвърлен като неоснователен.

Предвид основателността на исковата претенция по основния иск, основателна е и претенцията по акцесорния иск за лихви за забава. Установи се, че ищецът е предявил писмена претенция пред застрахователя на 08.09.2022 г. На 20.09.2022 г. застрахователят е изпратил писмо до ищеца, с което поискал да се представят заверени преписи от съдебно решение, прокурорско постановление, изготвени в хода на досъдебното производство експертизи, медицинска документация и бакова сметка. С писмо изх. № 7859/7/08.12.2022 г. застрахователят е уведомил ищецът, че отказва да заплати поисканото обезщетение. Съобразно изложеното, съдът намира, че в случая не може да се приложи разпоредбата на чл.497, ал.1, т.2, пр.2 от КЗ, тъй като ищецът обективно не е разполагал с възможност да предостави поисканите документи. Затова лихва за забава в случая се дължи от изтичане на тримесечен срок от предявяване претенцията пред застрахователя, а именно от 08.12.2022 г.

Предвид изхода на делото, на основание чл.78, ал. 1 от ГПК, ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца сумата 3937,50 лв. представляваща адвокатски хонорар, съразмерно с уважената част от иска. Посочената сума е изчислена на основание чл.38, ал.2 от Закона за адвокатурата във вр. чл.7, ал.2, т.5 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Съобразно факта, че ищецът е освободен от такси и разноски, в тежест на ответника е да заплати по сметката на МОС държавна такса в размер от 2000,00 лв., съразмерно уважената част от иска.

На основание чл.78, ал.3 от ГПК ответникът има право на разноски в размер на 519,16 лв., както и юрисконсултско възнаграждение в размер на 540 лв. на основание чл.78 ,ал.8 ГПК във вр. с чл.37 ЗПП във вр. с чл.25,ал.2 от Наредбата за правна помощ , съразмерно с отхвърлената част от иска.

Водим от гореизложеното, Окръжен съд-М.

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗД „Е.“ АД с ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр.С., р-н „И.“, бул/ул. „Х.“ № ** да заплати на В. Н. С. с ЕГН ***** чрез назначения му настойник Л. В. Н. с ЕГН ***** с адрес: с. Ч., общ. Ч., обл. М., ул. „П.“ № *, сумата от 50 000,00 лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди в резултат на ПТП осъществило се на 09.08.2022 г., настъпило по вина на П. Д. П., при управление на лек автомобил марка „ХХХ“ с рег. № ***, за който към момента на ПТП има сключена валидна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите при ответното дружество, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 08.12.2022 г. до окончателното ѝ изплащане, като над този размер до претендираните за разликата до претендираните 120 000,00 лева, предявени като частичен иск от сумата 150 000,00 лв., ОТХВЪРЛЯ иска като неоснователен.

ОСЪЖДА ЗД „Е.“ АД с ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр.С., р-н „И.“, бул/ул. „Х.“ № **, на основание чл.78, ал.1 от ГПК, да заплати на В. Н. С. с ЕГН ***** чрез назначения му настойник Л. В. Н. с ЕГН ***** с адрес: с. Ч., общ. Ч., обл. М., ул. „П.“ № *, сумата от 3937,50 лева, представляваща адвокатски хонорар, съразмерно с уважената част от иска.

ОСЪЖДА ЗД „Е.“ АД с ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр.С., р-н „И.“, бул/ул. „Х.“ № ** да заплати по сметката на Окръжен съд-М. сумата от 2000,00 лв., представляваща държавна такса, съразмерно с уважената част от иска.

ОСЪЖДА В. Н. С. с ЕГН ***** чрез назначения му настойник Л. В. Н. с ЕГН ***** с адрес: с. Ч., общ. Ч., обл. М., ул. „П.“ № *, на основание чл.78, ал.3 от ГПК, да заплати на ЗД „Е.“ АД с ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр.С., р-н „И.“, бул/ул. „Х.“ № ** общо сумата от 1059,16 лева, представляваща направени в производството разноси и юрисконсултско възнаграждение, съразмерно с отхвърлената част от иска.

Решението подлежи на обжалване пред Апелативен съд-С. в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – М.: _____